



## **Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica**

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

**Leuren, Peter**

**Coloniæ Agrippinæ, 1704**

165. An procurator aut alius à patrono substitutus possit seipsum præsentare.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)



*nostras*; adeoque ut ambitiosus repellendus. Corrad. à num. 14. Atque hic patroni consensus habetur pro una voce, & facit numerum, illumque auget, ita ut, si vota sint æqualiter divisa in duos; quia nimirum una pars accessit ad compatronum, & alia ad alium, consensus ille patroni augebit numerum præsentantium illum, adeoque illius præsentatio debet prævalere, & is institui. Quinimò si processum in dicta nominatione per scrutinium privatum, posset, publicato scrutinio, visâ præsentatione de se factâ à medietate patronorum recedere ab eo, cui suum in scrutinio suffragium dederat, & suâ præsentationi consentiendo, augere numerum, & constituere majorem partem. Secus autem foret, si per hunc accessum suum tantum constitueret paritatem votorum; censeretur enim tunc adhuc ambitiosus, consentiendo præsentationi suâ. Corrad. num. 16. citans Lamb. p. 1. l. 2. a. d. q. 8. n. 2. & 3. ubi etiam: quòd hæc sicut in electione, ita etiam in præsentatione, & quidem à fortiori locum habeant, utpote quæ jus tam forte non tribuit præsentato, quàm electio electo. Porrò ubi non apparet, an ille patronus seipsum cum aliis principaliter præsentarit, an verò potius accesserit consentiendo præsentationi de se factâ, præsumi debere, fecisse illum istum actum eo modo, quo melius & utilius sibi de jure permittebatur, adeoque censendum, illum in sui præsentationem conspirasse, non principaliter, sed per viam accessionis; dicta enim interpretatio & præsumptio, cum tendat ad validandum, non autem ad destr uendum actum, tenenda est; Corrad. cit. n. 16. citans decif. Rota 285. n. 4. p. 2. divers. & cit. supr. à in una Pergam.

3. Poterit etiam patronus clericus, dum unicus est, seu non habet compatronos, & habilis ad illud beneficium, recurrere ad sedem apostolicam, ab eaque obtinere tale beneficium cum narrativa, quòd patronus sit unicus, & beneficium juris patronatus laicalis. Et sic servari in praxi, ait Corrad. cit. n. 21. Additque n. 22. talem collationem habere vim institutionis absque alia præsentatione.

4. Quin & poterit talis patronus unicus, dum pauper est, obtinere idem beneficium, dum simplex est, & non curatum, ab Ordinario per viam deprecationis & supplicationis Ordinario faciendâ; porrigendo nimirum ei libellum supplicem, ut atque à vacatione talis beneficii de suo jure patronatus, cum sit unicus, & hinc ab alio compatrono præsentari, prout alias requiritur, nequeat, nec habeat, unde commodè sustentari possit, dignetur sibi dictum beneficium sine præjudicio sui juris patronatus conferre, seu in dicto beneficio instituere. Poteritque ad has preces Ordinarius ei gratificando eundem admittere, & in illo beneficio instituere; cum jam non obstat ratio ambitionis, quæ omnino excluditur à necessitate, & in casu dicta necessitatis seu egestatis locum non haberet dictum illud; quòd nemò à se ipso oriri possit. Cùmque patrono laico egeno debeantur ab Ecclesia alimenta, hæc ratione per collationem talis beneficii optimè succurratur huic alimentorum necessitati, cui alias aliunde succurrere deberet Ecclesia, Corrad. cit. num. 21. citans Abb. in c. per nostras. Lamb. p. 1. l. 2. q. 1. & Rot. Pirh. n. 91. Barb. juris Eccl. d. 3. c. 12. n. 199. citans plures alios, & non faciens mentionem paupertatis aut beneficii curati.

5. Limitat tamen hoc ipsum ulterius Card. de Luc. d. 45. de jure patr. n. 8. dicendo id rectè procedere, dum alterius præjudicium non concurrat, quali-

ter id concurreret, dum adessent alii habentes jus passivum ad hoc, ut ipsi præsentari deberent. Addit tamen, quòd licet de stricto juris rigore id ita sit, nimirum tamen in contrarium urgere aequitatem ac humanam rationem, ob quam probabilius videatur, etiam tunc hujusmodi preces admittendas esse: citat seipsum pro hoc d. 31. de jure patr.

6. Respondeo ad secundum etiam Negative; non posse patronum per alium à se delegatum, siue cui pro ea vice potestatem præsentandi commisit, præsentari; seu etiam procuratorem constitutum à patrono ad præsentandum non posse virtute dicti mandati præsentare ipsum patronum, Castrop. & Pirh. l. cit. citantes Paris. de resig. l. 6. vel ut Pirh. l. 9. q. 17. n. 113. Corrad. n. 17. dicens contrarium, quòd tenet Riccius in pr. fori Eccl. decif. 197. n. 216. nullo modo subsistere, quia esset contra innumeras Rota decisiones, & omnium DD. opiniones in cit. c. per nostras, & in c. fin. de instit. Nec praxis illud unquam admiserit: ratio est, quòd patronus sic saltem virtualiter præsentaret seipsum, ut Castrop. quia delegatus & procurator quidquid agat quæ talis, non suo, sed sui principalis nomine agit, cujus vices gerit. Pirh. loc. cit. adeoque idem esset, ac si præsentatio facta ab ipso patrono, qui hæc ratione ambitionis notam non evitat. Corrad. n. 18.

7. Nihilominus si patronus alteri potestatem præsentandi legitime concessisset, & totaliter in eum transfuisset, ita ut se omnino abdicaverit eâ potestate, & alter possit saltem pro ea vice nomine proprio præsentare, posse tunc ab eo adhuc præsentari illum, qui hoc jus in alterum transfuisset, ait Pirh. loc. cit. citans Jo. And. in c. ex insinuatione. h. t. n. 3.

8. Quin & dum plures essent patroni, qui unanimiter constituissent unum procuratorem ad præsentandum omnium nomine, posse adhuc per dictum procuratorem præsentari unum ex dictis patronis; eò quòd, cum dictus procurator non præsentet solum nomine illius, quem præsentavit, sed nomine omnium, possit præsentatus acceptare præsentationem de se factam nomine aliorum, non suo, absque eo, quòd notam ambitionis incurrat; sitque hæc ratione ad huc sufficiens distinctio inter præsentantem & præsentatum, tradit Corrad. n. 21. juxta cit. decif. Rota 185. p. 2. divers.

9. Denique, dum is, ad quem spectat institutio, motu proprio vocat patronum clericum, eique ultro nec beneficium juris patronatus ipsius vacans confert (quòd duplici modo contingere possit, ut Pirh. n. 91. Si nimirum patronus pro ea vice liberè renunciet juri suo præsentandi, & institutor absolute sine ullo pacto præcedente beneficium patrono conferat; vel si institutor absque tali pravâ patroni renunciatione beneficium patrono conferre velit, sique consentiat) valida & licita erit institutio, vel potius collatio; quia facta ex consensu patroni; non tamen ex ejus præsentatione, qui etiam hæc ratione censetur non tam se ingerere, quàm ab Ordinario vocari, cui vocationi consentire potest, ne alias patronus sit durioris conditionis, quàm alii clerici. Pirh. cit. n. 21. Cess. l. 2. c. 34. n. 28. Castrop. loc. cit. n. 2. citans Abb. in c. per nostras. num. 3. Barb. p. 3. de post. Ep. alleg. 72. n. 88. Valsq. opusc. de benef. l. 2. c. 1. §. 1. du. 4.

Questio 165. An procurator aut alius à patrono substitutus possit seipsum præsentare?

Respondeo Negative: non enim beneficium à propria cujusque voluntate originem habere debet; quia esset locus ambitioni. Gonz. ad reg. 8. gl. 2. n. 27.



2. n. 27. Castrop. loc. cit. p. 7. n. 2. citans c. *didicimus*, 24. q. 1. Lamb. l. 2. p. 1. q. 8. a. 9. & 10. Barb. p. 3. de post. Ep. alleg. 72. n. 88. & seq.

*Quæstio 166. An patronus possit præsentare filium suum?*

**R**espondeo affirmativè: nullibi enim talis præsentatio prohibetur; cum pater & filius sint personæ distinctæ, & licet quandoque in jure pro eadem persona usurpentur, ut *l. fin. c. de impub. & aliis substit. c. contradicimus*, 35. q. 3. hujusmodi tamen fictio juris, quæ reputantur una persona, in spiritualibus, & nominatim in electione & præsentatione, non attenditur. Abb. in c. *consuluit*, h. r. Barb. p. 3. de post. Ep. alleg. 72. num. 94. Azor. p. 2. l. 6. c. 21. q. 2. quos citat & sequitur Castrop. Corrad. l. 4. c. 2. n. 20. citans Paul. de Citad. r. de jure patr. q. 11. n. 95. Similiter avus præsentare potest nepotem, seu alios consanguineos. Corrad. *ibid.* gl. in cit. c. *consuluit*. Vivian. l. 6. c. 6. n. 23.

*Quæstio 167. an donatarius præsentare possit donantem juspatronatus?*

**R**espondeo posse: modò donatio hæc jurispatronatus careat omni vitio suspitionis & fraudis. Proinde debet esse non tantum libera totius jurispatronatus cum consensu Episcopi facta donatio, ut Paul. de Citad. ex Jo. And. in c. *ex insinuatione*, h. r. Sed debet insuper esse ita absoluta & perpetua, ut omne jus, quod donans in illo jure patr. habet, ab ipso plenè ac perpetuò translatur, ac penitus & in totum abdicatum esse censetur, ita ut nullum jus, sive cumulativè, sive privativè donanti reservatum censetur (adeoque id ipsum exprimi debet, quòd privativè donetur, cum ut dictum aliàs, si patronus donet jus patr. simpliciter, id intelligatur cumulativè, nò privativè) ut proinde donatarius sit effectus, & privativè (intellige respectu donantis) patronus, & proprio nomine præsentare possit, non pro unica vice tantum (tunc enim præsentare non poterit

donatorem, quia hoc modo non erit vera donatio) sed pro quavis vice, seu quoties beneficium vacarit. Corrad. loc. cit. num. 24. ubi insuper requirit, ut hæc donatio jurispatr. facta sit, antequam Ecclesia patronata vacet, nec ad sit suspicio vacationis, Et licet hæc donatio fieret per patronum, postquam beneficium vacavit, vel cum instaret tempus vacationis, essetque facta donatio expressè vel implicite ad effectum, ut donans præsentetur à donatario, nullatenus subsisteret, foretque pactum & conditio fraudulenta & Simoniaca juxta Corrad. *ibid.* ubi citat pro hoc c. *fin. de præb. in 6.* Lamb. & c.

*Quæstio 168. An præsentatus invalide ob crimen, emendatus dein, possit præsentari denuo?*

**R**espondeo: videri posse, quæ in simili dicta sunt de electione, quæ etiam in præsentatione habere locum videntur, & sic expressè docet Abb. in c. *super eo. de elect. n. 4.* apud Laym. in *idem c. n. 2.* extendendum etiam ad præsentationem & collationem, quod communiter docent AA; quòd repulsus semel ob crimen eligendus aut promovendus non sit; hoc ipsum tamen, quia nullo textu juris vetatur, dum crimen plenè emendatum & sublatur supponitur. Laym. loc. cit. non nisi sub hac limitatione recipit; quòd talis repulsus non sit denuo promovendus, nisi superioris dispensatio, præmissâ cognitione de præsentate habilitate personæ, accedat; cujus hanc reddit rationem, quòd negari non possit per ejusmodi repulsam, renunciationem, depositionem personæ, affirmationem non parum gravari, ut nova promotio non ita facilè sit admittenda, sicut etiam quis ob crimen commissum circa ipsam electionem, præcipuè simoniam, redditur denuo ineligibilis; donec cum eo dispensetur, argumento c. *quisquis. de elect.* Laym. loc. cit. vide de his plura in 1. parte, ubi de personis, quibus conferenda beneficia, uti etiam de vitiatis corpore, infamibus, censurâ notatis, bigamis, & c.

## CAPUT TERTIUM. DE INSTITUTIONE.

### PARAGRAPHVS I.

#### De habente instituere.

*Quæstio 169. An, & qualiter Episcopo competat jus instituendi præsentatos à patronis?*

**R**espondeo primò: competere jure communi Episcopo omnes præsentatos à patronis ad quacunque beneficia suæ diocesis instituere. c. *ex frequentibus. de institut.* Abb. *ibid.* n. 2. Azor. p. 2. l. 6. c. 22. q. 2. Pirh. ad tit. *de institut.* n. 1. cum communi. Competitque hoc jus Episcopo etiam nondum consecrato; quia non spectat ad ordinem, & institutio non est actus

Ordinis, Bassa. To. 2. v. *beneficium* §. 5. n. 13. cum communi. Et sicut mox ab electione confirmata conferre potest beneficia juxta c. *nostri. de elect.* ita multò magis in iis instituere, utpote quod minus est, Lott. l. 2. q. 2. n. 9. comperitque hæc potestas instituendi, uti & confirmandi jure magistratûs, reputatû que inter jurisdictionalia tanquam fructus jurisdictionis. Lott. *ibid.* num. 17. citans Bellam. *conf.* 20. num. 13. Gamb. *de off. leg.* l. 3. n. 222. Secus ac contingit in potestate conferendi; hanc enim nullâ ratione cõpetere Episcopo ratione magistratûs, seu spectare ad eus jurisdictionem, ait Lott. n. 5. Sed esse potestatis accidentalis cujusdam, eodem nihilominus tempore concessæ, quo conceduntur seu imprimuntur ei jurisdictionalia; nimirum ex speciali concessione legis, Can. *omnes Basilicæ*, 16. q. 7. Lott. n. 12. ex Butrio *conf.* 19. num. 20. citante seipsum l. 1. q. 21. non enim omnia, quæ competunt magistratui alicui, competunt